

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 215.

60de Møde.

Mandagen den 22de April.

(Forts.)

Svøer (fortsat): Hvad Ændringsfor-
slagene angaaer, skal jeg blot til det under
Nr. 5 stillede Forslag, hvorefter det til
Lehn, Stamhuse og Fideicommissgodser m. v.
hørende privilegerede Hartkorn slet ingen Er-
statning skal have, og andet Gods derimod kun
have Udsættelse, bemærke, at jeg ikke kan til-
træde dette Forslag, fordi jeg ikke skjønner ret-
tere, end at de bør være ligeberettigede til Er-
statning. Hvad derimod Comiteens Majoritets
Forslag angaaer, hvori det erkendes, at det
maa ansees for rigtigt, — at Alle bør have
lige Erstatning, da kan jeg vel i den Henseende
være enig med den, men jeg kan paa ingen
Maade være enig i at gjøre en saadan For-
skjel paa Godtgjørelsen, som foreslaaet, saa
at Hovedgaardene med et Tilliggende af 200
Lønder Hartkorn Bøndergods kun skulle
have det femtendobbelte Beløb i Erstatning og
andre privilegerede Hartkornsbrugere derimod
det tyvedobbelte Beløb i Erstatning, da jeg
maa antage, at man derved vilde begaae en
Uretfærdighed imod Godseierne. Jeg kan nem-
lig paa ingen Maade indsee, at disse skulde
være mindre berettigede til fuld Erstatning,
end de andre frie Hartkornsbrugere, idet Be-
gunstigelsen nu er givet dem fuldkommen paa
een og samme Maade. Der er anført som
Grund for denne Forskjel i Bøderlaget, at de
Godseiere, som have 200 Ldr. Hartkorn Bøn-
dergods, have deres privilegerede Hartkorn med
den Forpligtelse, at holde Bøndergodset samlet;
men netop derfor troer jeg, at de fuldkommen
saa godt ere berettigede til Erstatning som
andre Godseiere, der have solgt Bøndergodset
og have faaet store Capitaler derfor, og alligevel
faaet Bevilling til at beholde deres Rettig-
heder; thi disse have derved haft Fordeel nok,

og jeg kan derfor ikke see, at deri ligger nogen
Grund til at gjøre nogen Forskjel i saa Hens-
seende, saameget mere, som de, naar de ikke
havde haft Fordeel ved at sælge deres Gods,
vistnok ikke havde gjort det. En æret Rigs-
dagsmand sagde i Thinget forleden, at man
skulde være meget vaersom med at behandle de
Sager, som vedkomme Godseierne, fordi de
ikke ere repræsenterede her i Forsamlingen. Vel
er jeg kun Fæstet, og jeg veed ogsaa, at man
i Almindelighed vil beskylde Fæstterne for at de
gjerne vilde begaae Uret imod Godseierne, men
jeg vil her holde mig til et Ordsprog, som
den ærede Formand for Bøndervennernes Sels-
skab engang brugte ved en offentlig Leilighed
i Byen, og som jeg dengang lagde meget Mærke
til. Det var nemlig dette: „Og selv Uret og
Ingen Uret“, altsaa heller ikke Godseierne Uret,
og da, som bemærket, her ingen Godseier er
i denne Forsamling, vil jeg gjerne i denne
Sag være deres Talsmand; thi jeg antager,
at man virkelig gjør dem Uret, hvis man ikke
giver dem en lige saa stor Erstatning, som
andre privilegerede Hartkornsbrugere, og, for-
saavidt min Stemme har nogen Vægt, vil jeg
derfor meget fraraade ethvert Forslag, som
tilstiger den allermindste Forskjel paa Godtgjøre-
lsen, og maa altsaa ogsaa af den Grund fra-
raade at stemme for Udvalgets Majoritets Forslag.
Naar jeg dernæst seer paa samtlige Ændrings-
forslag, da ere disse vel meget forskellige, men
jeg skal dog ikke nægte, at det synes mig, at,
naar vi skulle give Erstatning, har man ved
endeel af disse Forslag været temmelig spar-
sommelig i saa Henseende. Skjøndt jeg paa
den anden Side heller ikke mener, at vi
bør være for rundhaandede, antager jeg dog, at
vi bør gaae til det, som vi kunne formode vil vinde
baade Landsthingets og Regeringens Bifald;
thi uden deres Bifald kunne vi dog ikke faae
Sagen fremmet, og, da vi i denne Sag, saa-
vidt jeg skjønner, tillige staae paa en historisk